

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobce: **Egeria, z. s.**, se sídlem Otrokovice, Obchodní 1324, IČ 22892133, proti žalovanému **Krajskému úřadu Zlínského kraje**, se sídlem Zlín, třída Tomáše Bati 21, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **E.ON Distribuce, a. s.**, se sídlem České Budějovice, F. A. Gerstnera 2151/6, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2015, č.j. KUZL 29298/2015, sp. zn. KUSP 68921/2014 ÚP-So, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 13. 10. 2015, č.j. KUZL 63167/2015,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 1. 6. 2015, č.j. KUZL 29298/2015, sp. zn. KUSP 68921/2014 ÚP-So, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 13. 10. 2015, č.j. KUZL 63167/2015, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 4 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Výše označeným rozhodnutím žalovaný k odvolání žalobce zčásti změnil a ve zbytku potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Holešov (dále též „stavební úřad“), ze dne 5. 9. 2014, č. j. HOL-17005/2014/SÚ/TN, sp. zn. 129/2012, jímž byla ve spojeném řízení umístěna a povolena „Energetická stavba v rámci PZ Holešov – Holešov, prům. zóna – kab. VN – Kart Zlín“. Změna spočívala v tom, že místo pozemku parc. č. 2760/1 byl nově uveden pozemek parc. č. 2760/111, vše v katastrálním území Holešov. Po podání žaloby, dne 13. 10. 2015 vydal žalovaný pod č. j. KUZL 63167/2015 opravné rozhodnutí, jímž opravil zřejmou nesprávnost: byl doplněn opomenutý pozemek parc. č. 2760/1 v katastrálním území Holešov. Vysvětlením změn (úprav) bylo proběhnuvší dělení parcel.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[2] Ve včas podané žalobě žalobce, spolek na ochranu přírody a krajiny, namítal nesprávné vypořádání námitky podjatosti. Žalobce v řízení namítal tzv. systémovou podjatost úředníků Krajského úřadu Zlínského kraje z důvodu, že Zlínský kraj jako samosprávný celek má výrazný zájem na realizaci strategické průmyslové zóny Holešov. Žalovaný námitce podjatosti nevyhověl s odůvodněním, že nebyla uplatněna bez zbytečného odkladu, tedy již během prvního odvolacího řízení, ale až současně s druhým odvoláním. S tím žalobce nesouhlasí, řada skutečností a důkazů mu byla známa až později.

[3] Žalobce dále poukázal na absenci závěru zjišťovacího řízení při posuzování vlivů na životní prostředí. Dle žalobce energetická stavba spolu s první etapou záměru KART (přípravou území) směřuje k realizaci výrobní haly, proto neměla být stavba posuzována samostatně, ale jako součást většího celku. Vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 24. 8. 2011 zaprvé není součástí odvolacího spisu, zadruhé vůbec nereaguje na odvolací námitky.

[4] Žalovaný nezpracoval do výrokové části napadeného rozhodnutí novou podmínku koordinovaného závazného stanoviska Městského úřadu Holešov týkající se souhlasu vodoprávního úřadu. Tento postup nijak nezodůvodnil. Stavba je umístěna v ochranném pásmu vodního zdroje pitné vody II. stupně zásobujícího 28 tisíc obyvatel. Může dojít k ohrožení podzemního zdroje pitné vody. Nebyl dostatečně chráněn veřejný zájem.

[5] Napadené rozhodnutí dostatečně nechrání veřejný zájem na ochraně volně žijících živočichů. Stavební úřad nerespektoval právní názor odvolacího orgánu, dle něhož se mělo vycházet ze závěrů zjišťovacích řízení ŽPZE ze dne 7. 5. 2007 a 18. 4. 2007. Není pravdou, že podmínky citovaných závěrů byly součástí vyjádření stavebníka, jak tvrdil žalovaný. Podmínka č. 22 závěru zjišťovacího řízení ze dne 7. 5. 2007 nebyla do napadených rozhodnutí zapracována vůbec.

[6] Chybí výjimka dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nezbytná z důvodu výskytu zvláště chráněných druhů živočichů. Žalobce dal podnět k přerušení odvolacího řízení pro výskyt ropuchy zelené a křepelky polní, načež žalovaný požádal správu chráněné krajinné oblasti (dále též „CHKO“) o vyhodnocení případného vlivu předmětné stavby na zvláště chráněné druhy živočichů a jejich biotopy. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Správa CHKO Bílé Karpaty, konstatovala, že záměr zahrnuje jen zanedbatelný zlomek biotopu křepelky polní, ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů nedojde. Stavební úřad i žalovaný námitky žalobce zamítli. Žalobce v žalobě namítl, že nerozhodoval příslušný dotčený orgán, a dále to, že zákon nechrání pouze větší počet jedinců, ale i pouze jediný exemplář.

[7] Žalovaný výrokem napadeného rozhodnutí změnil výčet pozemků, na kterých má být stavba umístěna a povolena, v takto změněném výčtu pozemků však není uveden pozemek parc. č. 2760/1 v katastrálním území Holešov, kde se nachází podstatná část předmětné stavby.

[8] Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného i stavebního úřadu zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[9] Ve vyjádření k žalobě žalovaný setrval na postoji, že námitka podjatosti byla uplatněna opožděně a současně uvedl, že žalobci se nepodařilo věrohodně prokázat, že by Zlínský kraj ovlivňoval své zaměstnance. Žalovaný upozornil na námitku „stejněho typu“ podanou žalobcem dne 11. 7. 2011, již Ministerstvo životního prostředí nevyhovělo.

[10] Ohledně absence závěru zjišťovacího řízení žalovaný poznamenal, že vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 24. 8. 2011 byl pouze pomocný dokument, který nemusel být a ani není součástí spisu žalovaného, pouze do něj byl volně vložen. Žalobce se s jeho obsahem prokazatelně seznámil. Označovat je za věcně nesprávné žalobci nepřísluší. Ve zbytku odkázal na napadené rozhodnutí.

[11] K žalobcovým hypotetickým obavám z možného ohrožení podzemního zdroje pitné vody, řádně posouzeného vodoprávním úřadem, žalovaný uvedl, že žalobce nepředložil žádný dokument, který by jeho tvrzení podpořil. Nově zanesenou podmínku, kterou krajský úřad uvedl nad rámec „*a jen pro eliminaci možných negativních důsledků spojených s prováděním výkopových prací v trase stavby*“, odvolací orgán sice nevložil do výrokové části napadeného rozhodnutí, toto pochybení nicméně nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.

[12] Žalovaný neshledal, že by stavební úřad nerespektoval právní názor žalovaného. Ve zrušujícím rozhodnutí ze dne 18. 12. 2013 žalovaný předně uvedl, že stavební úřad má doplnit koordinované závazné stanovisko, což se stalo. Dále si měl stavební úřad opatřit, jak se odbor životního prostředí Městského úřadu Holešov vyjádřil v procesu tvorby územního plánu z hlediska zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny. Bylo uděleno souhlasné stanovisko. V územním plánu bylo stanoveno plošné a prostorové uspořádání a byly dohodnuty podmínky ochrany krajinného rázu s orgánem ochrany přírody. Byť stavebník

uvedl, že při realizaci stavby budou splněny podmínky ze závěru zjišťovacího řízení ze dne 14. 3. 2011, nelze říci, že by se neřídil právním názorem odvolacího orgánu, neboť citovaný dokument odkazuje právě na závěr zjišťovacího řízení ze dne 7. 5. 2007. Ministerstvo životního prostředí neshledalo žádné pochybení při vydávání citovaných závěrů zjišťovacího řízení (sdělení ze dne 24. 8. 2011). Žalovaný odkázal i na odpověď České inspekce životního prostředí na podnět k prošetření činnosti a zastavení výroby ve strategické průmyslové zóně Holešov.

[13] Agentura ochrany přírody a krajiny je znaleckým ústavem. Novelou zákona o ochraně přírody a krajiny účinnou od 1. 1. 2015 navíc správy CHKO zanikly a na jejich místo nastoupila právě Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. Podkladem napadeného rozhodnutí bylo odborné stanovisko této agentury a koordinované závazné stanovisko Městského úřadu Holešov. I z vyjádření Správy CHKO Bílé Karpaty ze dne 29. 9. 2012, č. j. 1394/BK/2012/sta, byť vydaného pro jinou stavbu, vyplývá, že nedojde ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů. Žalobce se musí pohybovat v mezích svého předmětu činnosti a pouze nevypořádání konkrétních námitek může způsobit nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

[14] K poslední žalobní námitce žalovaný uvedl, že došlo k chybě v psaní. Tato chyba byla zhojena rozhodnutím o opravě zřejmých nesprávností ze dne 13. 10. 2015, č. j. KUZL 63167/2015, neboť ze správního spisu je zřejmé, že nedošlo k posunutí stavby, pouze k rozdělení předmětných pozemků. Žalovaný po vydání napadeného rozhodnutí obdržel od stavebníka informaci, že během odvolacího řízení došlo k dělení parcel.

[15] Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Další podání ve věci

[16] Žalobce v replice uvedl, že námitka podjatosti ze dne 11. 7. 2011 se netýkala předmětné stavby a adresátem nebyl žalovaný. Z jejího zamítnutí nicméně žalobce usoudil, že další námitku podjatosti musí lépe odůvodnit. Právě z důvodu shromažďování důkazů nemohl předmětnou námitku podjatosti uplatnit dříve, proto se o opožděnou námitku nejedná. Není pravdou, že vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 24. 8. 2011 týkající se zjišťovacího řízení je součástí spisu. Nová podmínka ochrany vodního zdroje měla být uvedena ve výrokové části napadeného rozhodnutí. K nedostatečné ochraně volně žijících živočichů žalobce uvedl, že žalovaný se zaplétá do složitých konstrukcí, ale neobjasnil, proč podmínka č. 22 nebyla zapracována do napadených rozhodnutí. Agentura ochrany přírody a krajiny nemůže nahradit dotčený orgán ochrany přírody, kterým je v dané věci pouze odbor životního prostředí a zemědělství krajského úřadu. Její stanovisko není znaleckým posudkem. Vzhledem k vydání opravného rozhodnutí žalobce dále netrval na žalobním bodu týkajícím se nepřesného výčtu pozemků v napadeném rozhodnutí.

[17] Posléze žalobce doplnil podklady o usnesení Ministerstva zemědělství ze dne 12. 12. 2016, č. j. 57877/2016-15111, jímž byly všechny úřední osoby žalovaného vyloučeny z projednávání a rozhodování v odvolacím řízení týkajícím se stavby vodního díla

v průmyslové zóně v Holešově a rozhodováním byl pověřen Krajský úřad Olomouckého kraje.

[18] V podání ze dne 21. 2. 2017 *žalovaný* nad rámec již zmíněného uvedl, že shora citované usnesení ministerstva ze dne 12. 12. 2016 je mu známé, nemá ovšem relevanci, neboť v nynější věci vystupuje žalovaný jako odvolací orgán v řízení dle stavebního zákona, kdežto ve věci, k níž se vztahuje citované usnesení, byl žalovaný odvolacím orgánem v řízení dle vodního zákona.

[19] *Žalobce* následně učinil ještě dvě podání. Podáním ze dne 13. 6. 2017 sdělil, že došlo ke změně URL adres uvedených v podání ze dne 27. 7. 2012, jež je součástí správního spisu. Jednalo se o podnět žalobce k přerušení odvolacího řízení, v němž žalobce poukazoval na přítomnost zvláště chráněných živočichů v dotčené oblasti. Podáním ze dne 26. 7. 2017 upozornil na rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 4. 7. 2017, č. j. 62 A 124/2015-196, a ze dne 13. 7. 2017, č. j. 62 A 132/2015-187. Oba rozsudky se týkaly strategické průmyslové zóny Holešov a námitky systémové podjatosti stejného okruhu osob jako v nynější věci.

[20] *Osoba zúčastněná na řízení* se k věci nevyjádřila.

V. Posouzení věci soudem

[21] Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**.

[22] Předmětem sporu je umístění a povolení energetické stavby (podzemního kabelového vedení VN v délce 495 m od stávající kioskové trafostanice T9 LETIŠTĚ před budoucí odběratelskou trafostanicí firmy KART) ve strategické průmyslové zóně Holešov.

[23] Jedním z uplatněných žalobních bodů je nesprávné vypořádání námitky podjatosti.

[24] Podle § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, platí, že každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit (odst. 1). Účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. *K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil.* O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (odst. 2). Ustanovení předchozích odstavců se nepoužijí pro vedoucí ústředních správních úřadů (odst. 6).

[25] Jak vysvětlil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 89/2010-152 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), formulaci „*k námitce se nepřihlédne*“ obsaženou v § 14 odst. 2 správního řádu je nutno vykládat tak, že

o námitce podjatosti úřední osoby, která nebyla účastníkem řízení uplatněna bez zbytečného odkladu, se nerozhoduje samostatným usnesením. To však neznamená, že by se skutečnostmi, které jsou v ní uvedeny, neměl příslušný správní orgán vůbec zabývat; účastník, který námitku podjatosti podá „*opožděně*“, pouze ztrácí procesní „*privilegium*“ kvalifikovaného rozhodnutí o takové námitce. Je tomu tak proto, že podjatost nastává přímo ze zákona při splnění podmínek stanovených v § 14 odst. 1 správního řádu; rozhodnutí o podjatosti určité úřední osoby tak má pouze deklaratorní charakter. Dojde-li tedy správní orgán k závěru, že účastník řízení neuplatnil námitku podjatosti „*bez zbytečného odkladu*“, sdělí mu, že nebude o jeho námitce rozhodovat usnesením, ale bude s ní nakládat jako s neformálním podnětem, na jehož základě tvrzenou podjatost úřední osoby z moci úřední prověří. Pokud na základě takového prověřování tvrzené podjatosti dospěje správní orgán k závěru, že je skutečně dána podjatost některé z úředních osob, bude namísto postupovat podle § 14 odst. 4 uvedeného zákona (tzn. určit jinou úřední osobu).

[26] Ze správního spisu soud zjistil, že poprvé stavební úřad umístil a povolil dotčenou energetickou stavbu rozhodnutím ze dne 8. 3. 2012, č. j. HOL-30884/2011/SÚ/TN, proti němuž se žalobce odvolal (první odvolání). Žalovaný o tomto odvolání rozhodl dne 18. 12. 2013 pod č. j. KUZL 66346/2012 tak, že rozhodnutí stavebního úřadu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. Nově stavební úřad umístil a povolil předmětnou stavbu v úvodu citovaným rozhodnutím ze dne 5. 9. 2014, č. j. HOL-17005/2014/SÚ/TN. I proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal (druhé odvolání). Mezi stranami není sporu, a potvrzuje to i správní spis, že námitku podjatosti uplatnil žalobce až ve druhém odvolání doručeném dne 13. 10. 2014.

[27] Jak vyplývá z obsahu tohoto druhého odvolání, námitka podjatosti směřovala vůči a) řediteli žalovaného, b) všem pracovníkům odboru územního plánování a stavebního řádu žalovaného, a c) všem pracovníkům odboru životního prostředí a zemědělství krajského úřadu. Vyloučení namítaných osob žalobce dovozoval z charakteru projednávané věci. Zlínský kraj má na rychlém rozvoji strategické průmyslové zóny velký zájem. Celá zóna je pro kraj strategickou investicí, a to jak z majetkového, tak z politického hlediska. Zlínský kraj je majitelem téměř všech pozemků, v zóně tyto pozemky prodává investorům za 450 Kč za 1 m². Zlínský kraj má nepochybně eminentní zájem na výsledku všech úředních postupů (povolení a vybudování staveb) v průmyslové zóně. Strategická průmyslová zóna byla hlavním tématem předvolební debaty krajských voleb. Kraj podal na kritiku zóny, hydrogeologa Ing. Z. V., žalobu na náhradu škody. Žalobce dále poukázal na rozsudky zdejšího soudu ze dne 3. 1. 2013, č. j. 62 A 50/2012-252, a č. j. 62 A 23/2012-158, ale také na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS, týkající se systémového rizika podjatosti úředníků – zaměstnanců územního samosprávného celku. Žalobce uvedl, že zaměstnanci Zlínského kraje, resp. krajského úřadu, jsou ke svému zaměstnavateli ve vztahu existenční, služební i kariérní závislosti, podvědomě mají snahu svému zaměstnavateli vyhovět. Z tohoto důvodu žádnou úřední osobu Zlínského kraje nelze považovat za nepodjatou. Žalobce dále poukázal na podřízený vztah ředitele krajského úřadu vůči hejtmanovi kraje a zaměstnanců krajského úřadu vůči řediteli. Závěrem žalobce uvedl konkrétní jména zaměstnanců a připustil, že jejich výčet se v mezidobí mohl stát neaktuálním.

[28] Žalovaný dne 19. 1. 2015 žalobce vyzval, aby svou námitku podjatosti doplnil o přesvědčivé, konkrétní důkazy směřující ke konkrétním osobám podílejících se na výkonu pravomoci správního orgánu (úřední osoby), o nichž lze důvodně předpokládat, že mají s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům, takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o jejich nepodjatosti. Žalovaný současně poukázal na rozhodnutí ve věci podjatosti úředních osob Ing. V. K., JUDr. J. H., M. Z., Ing. A. M. a RNDr. A. U. v předcházejícím řízení. Žalobce na tuto výzvu reagoval vyjádřením ze dne 9. 2. 2015.

[29] Žalovaný poté námitku podjatosti ředitele žalovaného zaslal Ministerstvu pro místní rozvoj coby příslušnému nadřízenému orgánu (dne 19. 2. 2015). Současně usnesením ze dne 23. 2. 2015 přerušil řízení do doby rozhodnutí o námitkách podjatosti.

[30] Ministerstvo pro místní rozvoj dne 30. 3. 2015 přípisem sdělilo, že se jedná o námitku, která nebyla uplatněna bezodkladně, a ministerstvu tedy s odkazem na § 14 odst. 2 správního řádu nepřisluší o této námitce rozhodovat usnesením. Za daného stavu věci, kdy odvolatel v důsledku svého postupu pozbyl procesního privilegia kvalifikovaného rozhodování o námitce podjatosti, však není nijak dotčena povinnost krajského úřadu jako odvolacího orgánu vypořádat tuto námitku spolu s ostatními odvolacími námitkami.

[31] Následovalo vydání napadeného rozhodnutí. Námitce podjatosti se žalovaný věnoval na stranách 20–22 tohoto rozhodnutí, přičemž vlastní text žalovaného představuje pouze jeden kratší odstavec, ve zbytku šlo o citace předchozích podání a rekapitulaci dosavadního průběhu řízení. Žalovaný k námitce podjatosti uvedl, že jí v návaznosti na sdělení Ministerstva pro místní rozvoj nevyhověl, neboť žalobce ani po výzvě nesdělil žádné konkrétní okolnosti, na jejichž základě by bylo možné pochybovat o nepodjatosti žalobcem uvedených pracovníků krajského úřadu, zejména Mgr. Ing. M. S., která ve věci činila úkony. Vzhledem k tomu, že námitka systémové podjatosti byla opožděná a žádný další důvod podjatosti nebyl prokázán, ani tvrzen, nebyl zvolen formální postup při vypořádání námitky ani ve vztahu k oprávněné úřední osobě Mgr. Ing. S.

[32] Soud se ztotožnil se závěrem o opožděnosti předmětné námitky podjatosti. Sám žalobce v žalobě připouští, že *„některé rozhodné skutečnosti mohl žalobce namítat (...) od ledna roku 2013. V té době však žalovaný již cca 8 měsíců vedl odvolací řízení a bylo by velmi komplikující, kdyby rozpracovanou věc musel předat jinému úřadu, jelikož jeho osmiměsíční práce by tím přišla na zmar. Nepochybně by proto námitku podjatosti podanou v lednu roku 2013 považoval za obstrukční a zatvrděle ji odmítl.“* Mezi rozhodné skutečnosti evidentně patří povědomí o žalobě na hydrogeologa V. a dále shora citovaná judikatura, mj. usnesení rozšířeného senátu o systémovém riziku podjatosti.

[33] Dle soudu nebylo nezbytné vyčkat konce prvního odvolacího řízení a podat námitku podjatosti až s druhým odvoláním. Jak je vidět, žalovaný o prvním odvolání rozhodl až na konci roku 2013, tedy téměř rok poté, co žalobce mohl námitku dle vlastních slov uplatnit. Stejně tak nelze předjímat, že by byla námitka vyhodnocena jako obstrukční. I kdyby tomu tak bylo, musel by o ní příslušný správní orgán rozhodnout usnesením, vůči němuž by se žalobce mohl bránit odvoláním.

[34] Pro závěr, že žalobce „o důvodu vyloučení prokazatelně věděl“, pochopitelně nestačí žalobcovo „přiznání“ v žalobě, důležité je, zda tento závěr mohly učinit správní orgány, neboť správní soud vychází ze skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného. Odkaz žalobce na zprávu jistého data nevypovídá ničeho o tom, jak dlouho žalobce o této zprávě věděl; i s velmi starou zprávou se lze seznámit až po dlouhé době. To, že žalobce citoval na podporu svých tvrzení starší zprávy (mj. z roku 2010), tak ještě není důkaz toho, že žalobce prokazatelně znal důvody vyloučení již během prvního odvolacího řízení, jak nesprávně argumentovalo Ministerstvo pro místní rozvoj v sdělení k podjatosti ředitele žalovaného. Soud má nicméně za to, že závěr ministerstva i přes nesprávné odůvodnění ob stojí, neboť z obsahu námitky podjatosti lze dovodit, že žalobce prokazatelně věděl o důvodu vyloučení zaměstnanců krajského úřadu z projednávání věci již během prvního odvolacího řízení, a to díky odkazu na rozsudek č. j. 62 A 50/2012-252, v němž žalobce i žalovaný vystupovali ve stejné pozici jako nyní. Věc se týkala umístění a povolení „Přístavby skladu výrobní haly POKART Holešov“. Námitka podjatosti v uvedené věci vznesena nebyla, soud nicméně v závěru rozhodnutí apeloval na žalovaného, aby svůj poměr k věci zvážil, přičemž uvedl i aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu. Žalobce tak prokazatelně dostal indicie pro postup při uplatňování námitky podjatosti nejpozději obdržením citovaného rozsudku zdejšího soudu.

[35] Lze tedy konstatovat, že žalobce námitku podjatosti neuplatnil bez zbytečného odkladu. Potud byl postup správních orgánů správný. Zcela nedostatečný a chybný byl ovšem způsob, jak tuto „opožděnou“ námitku vypořádaly vzhledem k výše citované judikatuře Nejvyššího správního soudu.

[36] Ministerstvo pro místní rozvoj konstatovalo, že námitka podjatosti ředitele žalovaného (ministerstvo se tedy zabývalo pouze částí námitky podjatosti, nikoliv podjatostí všech namítaných osob) je opožděná, proto se jí samo dále nezabývalo a pověřilo tím žalovaného. Žalovaný poté pouze v několika větách uvedl, že opožděné námitce systémové podjatosti nevyhověl, protože neshledal žádné důvody podjatosti, přičemž žalobce žádné konkrétní důvody neuvedl.

[37] Zde je ovšem nutno uvést, že závěr o tom, že žalobce neuvedl konkrétní důvody vzbuzující pochybnosti o nepodjatosti označených osob, je v příkrém rozporu se skutečností. Jak bylo zčásti popsáno výše, žalobce poukazoval na významnost strategické průmyslové zóny Holešov z pohledu Zlínského kraje. Kraj vlastnil část dotčených pozemků, veřejně proklamoval zájem realizovat uvedený záměr, podal žalobu na hydrogeologa pro jeho negativní posudek a zmaření příchodu investorů. Svá tvrzení žalobce podložil internetovými odkazy. Popsal vztah závislosti mezi hejtmanem a ředitelem krajského úřadu a mezi ředitelem a dalšími zaměstnanci úřadu. Zmínil aktuální judikaturu správních soudů, mj. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 89/2010-119, dle kterého rozhoduje-li orgán územního samosprávného celku ve správním řízení ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku, je důvodem pochyb o nepodjatosti úřední osoby dle § 14 odst. 1 správního řádu její zaměstnanecký poměr k územnímu samosprávnému celku tehdy, je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být její postoj k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky.

[38] V tomto usnesení rozšířený senát sice na jedné straně dospěl k závěru, že v případech, kdy rozhoduje úředník územního samosprávného celku ve věci, která se přímo nebo nepřímo týká tohoto celku, není *a priori* vyloučen z rozhodování pro svoji systémovou podjatost, zároveň však uvedl, že je u něho dáno *systémové riziko podjatosti*, kvůli němuž je třeba otázku jeho případné podjatosti posuzovat se zvýšenou opatrností oproti věcem, které se zájmů územního samosprávného celku nijak nedotýkají.

[39] Skutečnostmi zakládajícími pochybnosti o nepodjatosti úředníka územního samosprávného celku pak mohou být například jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Příkladem může být zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob (např. zákulisních aktérů místní politiky či podnikatelských subjektů) na určitém výsledku řízení (např. na tom, aby určitá stavba, činnost apod., byla povolena, anebo naopak povolena nebyla); takový zájem lze vysledovat například z různých mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počínů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod. Za určitých okolností však uvedenou skutečností může být už jen samotná povaha a podstata rozhodované věci, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy. Zjevně a bez dalšího uvedenými skutečnostmi budou podezření z nátlaku či snahy přímo ovlivnit rozhodování příslušné úřední osoby prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu.

[40] Z citované judikatury vyplývá, že ne vždy je zapotřebí uvádět sáhodlouhý seznam konkrétních skutečností vypovídajících o podjatosti úředních osob, někdy stačí pouhá povaha rozhodované věci, což je dle soudu i nynější případ. V citovaném rozsudku č. j. 62 A 50/2012-252 zdejší soud poukázal na to, že „nelze přehlédnout jednoznačný zájem Zlínského kraje na tom, aby Průmyslová zóna Holešov byla brzy obsazena řadou investorů a aby tito investoři bez problémů a jakýchkoli zdržení realizovali svoje investice“.

[41] Zároveň nelze přehlédnout, kdo o námitce podjatosti v konečném důsledku rozhodoval. Jak stanoví § 14 odst. 2 správního řádu, o námitce podjatosti rozhoduje služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (představený). Rovněž lze připomenout zásadu *nemo iudex in causa sua*. V posuzované věci ovšem podjatost jak ředitele krajského úřadu, tak zaměstnanců dvou odborů tohoto úřadu posuzoval sám krajský úřad, tedy ve vztahu k řediteli *de facto* jeho podřízený a ve vztahu k ostatním zaměstnancům vybraných odborů rozhodovali tito sami o sobě, nebo o sobě rovných. Takový postup je nepřijatelný.

[42] V souzené věci není dle soudu jakýchkoli pochyb o tom, že žalobce v odvolání uplatnil námitku tzv. systémové podjatosti, neboť namítal, že žádnou úřední osobu žalovaného nelze v poměru k dané věci považovat za nezávislou, přičemž vymezil konkrétní důvody svého názoru, zejména poukazem na zainteresovanost Zlínského kraje na realizaci strategické průmyslové zóny Holešov. S ohledem na skutečnost, že žalobce namítal podjatost všech úředních osob, měl žalovaný námitku systémové podjatosti postoupit k vyřízení nadřízenému správnímu orgánu, tedy příslušnému ministerstvu (srov. rozsudky Krajského

soudu v Brně ze dne 4. 7. 2017, č. j. 62 A 124/2015-196, a ze dne 13. 7. 2017, č. j. 62 A 132/2015-187, na něž upozornil žalobce v podání ze dne 26. 7. 2017).

[43] Ze shora uvedeného je nutno uzavřít, že v řízení před žalovaným předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí nebyly řádně vypořádány námitky podjatosti, a tedy nemůže být najisto postaveno, že na řízení před žalovaným se nepodílely osoby podjaté, jež by měly být z řízení a rozhodování vyloučeny. Úvahy žalobce ohledně možné podjatosti přitom nejsou bezvýznamné a potřeba vypořádat řádně jím uplatněné námitky podjatosti není potřebou pouze akademickou. Okolnosti, jež jsou v námitkách podjatosti uváděny, skutečně významně nasvědčují tomu, že lze v posuzované věci shledávat nesporný soukromý zájem Zlínského kraje na tom, aby byly předmětné stavby umístěny podle žádosti, tedy aby rozhodnutí stavebního úřadu bylo napadeným rozhodnutím žalovaného věcně potvrzeno. Nesouhlas žalovaného na tomto ničeho nemění, pouze se tím zdůrazňuje potřeba, aby námitku podjatosti přezkoumal někdo třetí, zde nadřízený orgán.

[44] K námitce podjatosti soud na okraj dodává, že vyjádření žalovaného k žalobě místy zjevně nekoresponduje s posuzovanou věcí. Pasáž „*Ministerstvo životního prostředí závěrem uvedlo, že se domnívá, že na základě žalobcem uvedených skutečností nelze přisvědčit jeho námitce podjatosti proti všem pracovníkům Krajského úřadu Zlínského kraje, a požádalo žalobce o podložení jeho tvrzených skutečností...*“ se bezesporu vztahuje k jinému případu, ve spisu citovaná část nemá žádnou oporu. Soud dále nesouhlasí se žalovaným, že by žalobcem doložené usnesení Ministerstva zemědělství, jímž byly všechny úřední osoby žalovaného vyloučeny z projednávání a rozhodování v odvolacím řízení týkajícím se stavby vodního díla v průmyslové zóně v Holešově a nově byl rozhodnutím ve věci pověřen Krajský úřad Olomouckého kraje, nemělo relevanci, protože se netýká stavebního, nýbrž vodního zákona. Tato skutečnost je podružná; podstatné je naopak to, že v obdobné věci byl pro podjatost vyloučen celý krajský úřad.

VI. Závěr a náklady řízení

[45] Z výše uvedených důvodů soud shledal rozhodnutí žalovaného nezákonným. Proto jej zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[46] Závěry zdejšího soudu přitom nemohou být vnímány jako útěk od věcného posouzení, neboť k tomu lze přistoupit až poté, co je najisto postaveno, že tomuto věcnému posouzení předcházela řádný procesní postup – tu výkon působnosti žalovaného prostřednictvím nepodjatých úředních osob (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2013, č. j. 5 As 43/2011-185). V dalším řízení bude zapotřebí řádně a v souladu se shora uvedenými východisky předložit námitku podjatosti všech úředních osob žalovaného příslušnému ministerstvu a námitku systémové podjatosti vypořádat nejen procesně korektním způsobem, nýbrž také obsahově (věcně) řádným a vyčerpávajícím způsobem.

[47] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch

neměl.

[48] Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Žalobce nebyl zastoupen. Přísluší mu tak pouze náhrada za zaplacené soudní poplatky v celkové výši 4 000 Kč (za žalobu ve výši 3 000 Kč a za úspěšný návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč). K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

[49] Žalobce žádal rovněž přiznání paušální náhrady hotových výdajů za dva provedené úkony v celkové výši 600 Kč s poukazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2014, č. j. 8 A 168/2011-87. Zdejší soud však v této souvislosti připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS, podle něhož soud ve správním soudnictví nemůže přiznat procesně nezastoupenému navrhovateli (potažmo žalobci) náhradu nákladů řízení stanovenou paušální částkou podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, nýbrž musí vycházet z nákladů, jejichž vynaložení navrhovatel (potažmo žalobce) soudu prokáže (§ 57 odst. 1 s. ř. s.). Použití § 151 odst. 3 o. s. ř. (v novelizovaném znění účinném od 1. 7. 2015) na řízení podle soudního řádu správního je vyloučeno. Stejně tak nejsou na toto řízení přenositelné důvody nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, č. 275/2014 Sb. Žalobcově žádosti tak v tomto ohledu zdejší soud nevyhověl.

[50] Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost, současně pak neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejích dalších nákladů řízení (ostatně osoba zúčastněná na řízení takové důvody ani netvrdila).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. prosince 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu